

Hétfőn elutaztak Szegedről az osztrák ujságírók

(A Délmagyarország munkatársától.) Jelen-tette a Délmagyarország, hogy szombaton este több ismert osztrák író és hírlapíró érkezett Szegedre Tábort Kornél vezetésével. A vendégek között volt dr. Alexander Salkin, a nemzetközi hírlapírók szindikátusának elnöke dr. I. Stenhardt, a Neue Freie Presse munkatársa, Thomas Jan Mayerhofer államtanácsos, a Salzburger Volksblatt főszerkesztője, dr. Mariann von Kurz udvari tanácsos és neje, Alois Munk író, Hilda Hochstein, az Österreichische Kunst munkatársa, Fini Milacet író, Eugen Krafft, a Wiener Zeitung munkatársa, dr. Hella Hoffmann, a Neues Wiener Tageblatt munkatársa, Franz Jarald, a Wiener Neueste Nachrichten munkatársa, Hans Herrdegen, az Österreichische Abendzeitung munkatársa, Homonnay Károly, az IBUSZ bécsi irodájának igazgató-főnöke és az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács képviselőjében Irinyi Jenő.

Az osztrákok a város és a Hungária-szálló vendégeként jöttek Szegedre, hogy megismerkedjenek a várossal, a Tiszával. A vendégek szombat este megtekintették a szabadtéri előadás próbáját, ahol ifj. Oldi Gusztáv tartott nekik rögtönzött előadást a szegedi előadásról. A Dóm-tér, a többszöri monumentális színpad lenyűgözőleg hatott az osztrák ujságírókra. Vasárnap reggel Patát Lajos, a Hungária igazgatója motorcsónakon Tápéra vitte a társaságot. Itt megismerkedtek a vendégek a szegedi halászsattal, a tápéi népviselettel, szokásokkal, majd visszatérve a városba, megtekintették a fogadalmi templomot és mindaz, amit láttak, a legnagyobb mértékben megnyerte tetszésüket. Hétfőn reggel utaztak el a vendégek. Elutazásuk előtt nem győzték eleget hangoztatni, hogy mennyire elragadta őket az a magyaros vendégszeretet és szívélyesség, melyet Szegeden tapasztaltak. A legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak a Dóm-térről és közölték, hogy szegedi élményeikről részletes cikkeket fognak beszámolni.

Állandóan nő a tanyákon a trachomabetegek száma

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedkörnyéki tanyákon már több ízben összeíratta a hatóság a trachomásokat. A legutóbbi összeírás szerint 1800 trachomás él a tanyákon, valamennyien olyanok, akiknek gyógykezeléséről senki sem gondoskodik. Annak ellenére, hogy a trachomások gyógyítása állami feladat volna, két évvel ezelőtt a város erre a célra 19.000 pengőt állított be a költségvetésbe. A belügyminiszter azonban törölte a költségvetésből ezt a tételt, azzal, hogy majd az állam gondoskodik a trachomások gyógyításáról.

Két év ismét elmúlt és nem történt semmi sem. Négy héttel ezelőtt a minisztérium megbízásából Szegeden járt a trachomabetegek országos főfelügyelője, a tanyai trachomások egy részét felülvizsgálta és azzal a tapasztalattal hagyta el Szegedet, hogy a trachomások ügyében sürgősen tenni kell valamit, mert hónapról hónapra szaporodik a számuk. Most azután leirat érkezett a belügyminisztertől a polgármesterhez. A leirat többek között azt mondja:

— Szakközvegeimnek hozzám érkezett jelentéséből azt állapítottam meg, hogy a kezelésnélkül álló trachomás szem betegek száma a Szeged környéki tanyákon **olytonosan szaporodik.**

A miniszteri leirat elrendeli, hogy a város hatósága a maga hatáskörében sürgősen intézkedjék a fertőzés további megakadályozásáról. A trachoma gyógyítását ezek szerint nem tartja állami feladatnak a belügyminiszter, hanem most két év múltán, amikor többszázal növekedett a tanyai trachomások száma, a város hatáskörébe utalta a gyógyítást. Ha 1932-ben a miniszter engedélyezte volna a 19.000 pengő felhasználását, már lényegesen kevesebb volna a trachomabetegek száma a szegedi tanyákon.

A belügyminiszter leiratának megfoglalkozott dr. Tóth Béla polgármesterhelyettes hétfőn intézkedett, hogy a tanyai tisztviselők hetenként kétszer rendszeres trachoma-rendelést tartanak. Erről névre szóló meghívóval értesíti a betegeket és figyelmezteti őket arra, hogy fertőző szem bajuk gyógykezelése kötelező. Utasította a polgármesterhelyettes a tisztviselőket a

talt, hogy a trachomásoknak a gyógykezelésén való megjelenését ellenőrizze és a kihágási bíróságnak jelentse fel azokat, akik a gyógykezelés alól kivonják magukat.

Dr. Tóth Béla polgármesterhelyettes közölte a Délmagyarország munkatársával, hogy a trachomások ilyen gyógykezelésétől nem sok eredményt vár, de a belügyminiszteri utasítást végre kellett hajtani.

— Tudomásunk van arról, hogy a tanyai tisztviselők orvosok túl vannak terhelve munkával. A legjobb megoldás tekintetben az volna, ha külön trachomaorvosok működhetnének a tanyákon. — jegyezte meg a leirattal kapcsolatban a helyettes polgármester. Erre azonban most nincs pénz a városnak, viszont az állam sem kíván a trachomások gyógyításával foglalkozni. Nagy akadály az is, hogy a trachomások szerteszórva élnek a tanyákon és messze esik tőlük az orvosi rendelő. Mindenesetre a miniszteri utasítást végrehajtuk, mert a trachomások gyógyítását bárhogyan is, de egyszer már el kell kezdeni.

Közölte a polgármesterhelyettes még, hogy a városban tekintetben nincs aggodalomra ok, a belterületen lakó trachomások a szemklinikán, illetve a hatósági orvosoknál állandó gyógykezelésben részesülnek és ennek következtében a számuk egyre fogy.

Német, francia és angol nyelvtanfolyamot nyit

tagjai és családtagjai részére az OMIKE Hadviselő Osztálya, Gyermekeknek 1.20, felnőtteknek 2.50 fillér a tandíj. Palotay Rózi, dr. Haberné és Steiner Laura vezetése alatt. Beiratkozások a Titkári Hivatalban, Valéria tér 11. Előadások szeptember 1-én kezdődnek.

A DÉLMAGYARORSZÁG NOVELLAPÁLYÁZATA

12

A futár

Jelige: „Arma virumpue eano.

I.

Haynau, a tigris, — eh, mondjuk inkább: hiéna, — bent ült a temesvári várban.

Legyőzte Bem hadseregét. A csata előtt még maga sem hitte, hogy legyőzi. Inkább Duschek győzött itt, az áruló pénzügyminiszter, aki nem adta oda a féltve őrzött aranyat lőszerekért, ruháért, felszerelési cikkekért. Ezt az osztrákoknak tartogatta. A honvédsereg ágyúinak csövei meg kiöblösödtek a sok lövéstől. Rongyokba kellett csavargatni a lövedékeket, hogy valahogyan mégis kilőhessék az ágyúból. Az még hagyján, hogy nem volt a légénységnek ruhája, hogy éhezett. Nagyon soknak még fegyvere sem volt, csak kiegyenesített kaszája. Ez mind nem lett volna baj, ha lőszerek lett volna. De éppen ez nem volt. Ebben segített Haynau-nak Duschek az aranykuporgató.

Anyagi eszközökben lezüllett volt már a honvédsereg, mikor Temesvár alatt csatába kezdett. Így jutott be Haynau a sokáig őrzött várba.

Most bent ül a várban a vérszomjas, kegyetlen tejhatalmu és saját híveit reszketteti. A magyarok ugyanis még nem félnek tőle, mert még fegyver van a kezükben. De már alkonyodik nekik is, ha az este még nem is köszöntött be.

A palota előtt, melyben a reszkettető szállásolta be magát, nagy a sürgés, forgás. Minduntalan törzstisztek jönnek ki, meg mennek be a kapun. Katonák, csupa katonák. Polgári ruhás ember itt most nem látható. Mindenkinél sietős itt az utja. Felnyergelt paripákat tartanak kantárjuknál fogva a lovászok. Egyik másik tiszt, aki a palotából kijött, felpattan egy-egy lóra s tovavágtat. Érkezők is jönnek lovon s leszállnak, azután besietnek a kapun.

Néha feltűnik egy-egy orosz tiszt is. A nagy sietésben csak ezek járnak egyedül. Mit ne-

kik csatavesztés, lázadó eltiprása? Tudja az atyuska, hogy miért küldte őket ide s tudja, hogy amibe fog, az csak sikerülhet. Ha ma nem, hát holnap bizonyosan.

Az oroszok egykedvűen, közömbösen sétálnak ki-be a kapun. Nem így az osztrákok. Aki kijön, annak az arcán ott a nagy megkönnyebbülés érzése. A mozdulatain meglátszik, hogy teherrel szabadult meg. A betérők szorongó lélekkel mennek fel a szőnyeg lépcsőkre.

Mi van odabent? Kitől félnek ezek az emberek, kiknek a puska, meg az ágyútűzben sem volna szabad szabad félniük?

A bresciai hiéna székel odabent.

Az emeleten, a tejhatalmu előszobájában ezek a szorongó szívűek mind összevagdolnak. A félelemnek, a szorongásnak, ezeknek a rossz érzéseknek valóságos kirakatuk van itt.

A tágas előszoba falai mentén selyemhuzatu piros székeket helyeztek el. De ezeken a székeken nem ül senki. Nem úgy jönnek ide az emberek, hogy kényelmesen szétterpeszkedhessenek az üléseken s úgy várják, míg sorra kerülnek. Az izgatottság itt mindenkit talpraállít s úgy csetlenek-botlanak ott a puha szőnyegen. Néhol ketten, három összehajolnak s úgy suttognak nagy komoran. Felhős itt mindenkinél az ábrázata.

A félelemtől vagy mitől némelyikük még verejtékezik is...

Most kellene ide egy máskor lenézett, gunyosan emlegetett nyárspolgár, hogy látna ezeket a hőseket a nagy ur előszobájában. De szerencsére, most nem mutatkozik ezekből egy se.

Egy öreg ezredes lépett be az előszobába. Nagy csomó irást tartott a kezében. Minek is mondjuk, hogy öreg? Ha már ezredes, csak öreg és félig rokkant lehet. Csak odaát a magyaroknál vannak fiatal ezredesek és tábornokok. Többet is értek el ezekkel, mint amazok az öregekkel.

Mit mondjunk? Az ezredesnek csakolyan megnyult az orra, mint a többieknek.

Odalép a szolgálathoz levő századoshoz. Ez meghajol s azután várja a szokásos kérdést.

— Milyen a hangulata ma ökegyelmességének?

— Rossz, ezredes uram, nagyon rossz.

A százados is rosszkedvű. Őt kellett volna csak megnézni s felesleges lett volna a kérdés.

— Ugy? Rosszkedvű?

Egy árnyalattal jobban megnyúlik az ezredes orra is.

— Van bent valaki?

— Van. De ezredes urat már várja a kegyelmes ur.

— Ki van bent?

— Zsidók. Nyavalyás könyörgők.

Ugy mondja ezt a segédtsízi, hogy köpni szeretne, ha uri mivolta ebben meg nem akadályozná, vagy nem nézné a tisztára porolt szőnyeget a padlón.

Az ezredes a belső ajtó felé tart, látszik a járásán, hogy szívesebben vezetne most egy ezred huszárt a halál torkába.

Amint az ezredes nyitja az ajtót, őrvjögő rikácsolás zaja hallatszik kifelé. Azután becsukódik a párnázott ajtó az ezredes mögött s nem hallani többé bentől semmit.

De az a kevés, ami kiszűrődött bentől, az előszoba népét még jobban kétségbe ejti. Idegesen pengenek a sarkantyuk, nagyobb lett a suttogás! Megint dühöng a nagyur! Jaj nekünk!

Az ezredes odabent tisztelgő állásba merevedik. Lát mindent és közvetlen közelből hallja most már a rikácsolást. Rossz azt hallani másnak is, a katonának meg különösen.

A kegyelmes ur, aki itt most rikácsol, vén ember már, elomló rom, félig a sir szélén, amely nemsokára elnyeli. Vértelen, színehagyott arcán az idegzett görcsös rángatózása ijeszt. Vérbeborult, kegyetlen szemében nem a harag, hanem a düh féltelensége izzik. Minden porcikája remeg, míg toporzékol s hosszú lecsüngő fehér bajusza táncol az orra alatt.

Ezt a vén embert emlegetik még most is Bresciában s emlegetni fogják még sokáig a magyarok.

Visszatartó, undok a toporzékolása. Az ember tudná, hogy mit csináljon vele, hova szállítsa, ahol ártalmatlanná válnék, ha nem a tejhatalmu őrvjögő, tajtékzó szörnyetege volna. De így sérthetetlen, ártalmatlanná nem tehető. Majd ha elvégezte, amit rábíztak, mint valami rossz álom rémsége, úgy tűnik el. A semmisségbe vesz, ahonnan nem kellett volna előjönnie, ha volna még becsület, tisztesség, erkölcs és erő a földön.